

[Udenrigsministeren]

stridsspørgsmål løses ved militær magtanvendelse. Formålet med sikkerhedsrådets resolution 502 og EFs sanktioner har været at få Argentina til at trække sine tropper tilbage og bane vejen for en politisk løsning. Dette er hidtil slået fejl, og det ulykkelige resultat er i stedet blevet åbne krigshandlinger mellem Storbritannien og Argentina, der allerede har kostet mange dødsopfre. I denne situation finder regeringen, at der påhviler begge parter et tungt ansvar for at undgå yderligere meningsløse tab af menneskeliv. Det er nu mere vigtigt end nogen sinde, at resolution 502, der kræver en argentinsk tilbagetrækning og en diplomatisk løsning, gennemføres. Regeringen kan ikke – i modsætning til hvad der synes at være spørgerens opfattelse – støtte en militær løsning på denne konflikt lige så lidt som på andre konflikter. Regeringen støtter derfor også fuldt ud de bestræbelser, som FNs generalsekretær udfolder for at fremkalde en våbenhvile og få iværksat forhandlinger mellem konfliktens parter.

En række latinamerikanske lande har givet udtryk for kritik af EFs sanktioner over for Argentina. Der er imidlertid ikke meget, der tyder på en forværring af forholdet mellem EF-landene og Latinamerika på længere sigt. På trods af Sovjetunionens støtte til den argentinske militærjunta, der bl.a. har åbenlyse økonomiske, men selsagt også politiske motiver, er der ingen tegn på, at denne eller regeringerne i andre latinamerikanske lande »vil blive drevet i armene på cubanerne og russerne«.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel til udenrigsministeren:

Forespørgsel [om EFs handelssanktioner over for Sovjetunionen] af Holger K. Nielsen (SF) og Steen Folke (VS):

»Hvad kan regeringen oplyse om baggrunden for dens accept af EFs handelssanktioner over for Sovjetunionen på baggrund af artikel 113 i Romtraktaten, og hvordan vil regeringen sikre, at Romtraktaten ikke fremover anvendes til rent udenrigspolitiske formål?«

(Forespørgsel nr. F 17. Anmeldt 30/3 82. Fremme af forespørgslen vedtaget 14/4 82).

Tredje næstformand (Mette Madsen):

Jeg skal gøre opmærksom på, at afstemning om eventuelle dagsordener først vil finde sted fredag den 14. maj.

Begrundelse

Holger K. Nielsen (SF):

Før folkeafstemningen i 1972 blev det klart sagt fra tilhængerside, at EF er et økonomisk anliggende, at det ikke indeholder udenrigspolitik. Sandt er det, at Romtraktaten ikke omhandler udenrigspolitik. At Danmark alligevel har været inddraget i et udenrigspolitisk samarbejde i EF-regie er blevet forklaret med, at dette samarbejde ikke er et formelt EF-samarbejde, men et samarbejde mellem EF-landene i det såkaldte europæiske politiske samarbejde.

EPS' karakter af et samarbejde mellem EF-landene har samtidig begrundet skiftende regeringers påstand om, at det politiske samarbejde ikke betyder udenrigspolitisk suverænitetssafgivelse, hvilket ville være i strid med grundlovens § 20. Dette blev senest understreget særdeles markant af udenrigsministeren i forespørgselsdebatten om EPS her i tinget den 28. januar.

Når regeringen den 9. marts 1982 accepterede, at EF gennemfører politiske handels-sanktioner over for Sovjetunionen på basis af artikel 113 i Romtraktaten, er der derfor tale om et enormt skred i den danske EF-politik. Regeringen har hermed accepteret, at Romtraktaten anvendes til et udenrigspolitisk formål.

Vi har gennem mundtlige og skriftlige spørgsmål forsøgt at afæske regeringen svar på, hvorfor den opgav forbeholdet mod at anvende artikel 113 til gennemførelsen af sanktionerne. Men svarene har været så utilfredsstillende, at vi finder det nødvendigt at få en større debat om emnet, også for at offentligheden kan få klarhed over, hvad der drev regeringen til dette skridt, idet vi naturligvis håber, at det kan sikres, at noget tilsvarende ikke sker fremover.

Problemet er ikke blevet mindre aktuelt, efter at der også er gennemført sanktioner over for Argentina. Ministeren har ganske vist fastholdt, at kun gennemførelsen er baseret på Romtraktaten, medens vedtagelsen fandt sted i EPS. Vi har svært ved at se, at dette skulle betyde nogen afgørende forskel,